

סיכומים מקצועיים כלכליים ברפת המשפחתית לשנת 2017

דוד בירן

המחלקה לבקר, שה"מ,

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

סיכומים מקצועיים כלכליים

- כלי מקצועי המחדד את נקודות החוזק ונקודות התורפה של הרפת ומחזק את הקשר בין הפן הכלכלי לפן המקצועי
- מאפשר לבחון את הרפת ביחס לאזור, למגזר או ביחס לרפתות בעלות מאפיינים דומים
- כ- 94% מהרפתות השיתופיות מבצעות סיכומים מקצועיים כלכליים בעזרת מדריכי המחלקה לבקר של שה"מ ורכזי ההתארגנויות בפורמט אחיד
- במשק המשפחתי שיעור ההשתתפות בסיכומים הוא נמוך אבל המגמה חיובית

איך מבצעים סיכומים מקצועיים כלכליים?

- נתונים ממשקיים מקצועיים- נ.ע.ה
- נתונים כלכליים- הנהלת חשבונות
- נתוני הכנסה מחלב- אתרי היצרנים
- נתוני הזנה- ממרכז המזון
- התוצאות מתקבלות ברמת הרפת, והליטר לצורך השוואה

הצגת התוצאות

ש"ח לליטר
משווק

הכנסות מחלב

הוצאות מזון וחוו"ש

יתרה גולמית מחלב

הוצאות עבודה שכירה

הפחתות על מבנים וציוד

מאפייני הסיכום לשנת 2017

26 (15) רפתות משפחתיות
בעיקר מאזור עמק יזרעאל
רמות השוואה:

- השוואה ל- 15 רפתות משפחתיות בשנת 2016
- השוואה ל- 22 רפתות שיתופיות בעלות מכסה אחת הקונות מזון ממרמ"ז חיצוני בשנת 2017

מדדי יצור

ממוצע שיתופי	מקסימום משפחתי	מינימום משפחתי	ממוצע משפחתי	
	3,088	620	1,088	מכסה שנתית (אלפי ליטר)
	3,319	621	1,142	חלב משווק (אלפי ליטר)
3.82%	4.12%	3.66%	3.85%	% שומן
3.44%	3.55%	3.35%	3.42%	% חלבון
12,254	12,661	10,421	11,513	חמ"מ ממוצע לפרה (ק"ג)
2.8%	16.9%	0.6%	5.6%	תמותת יונקים

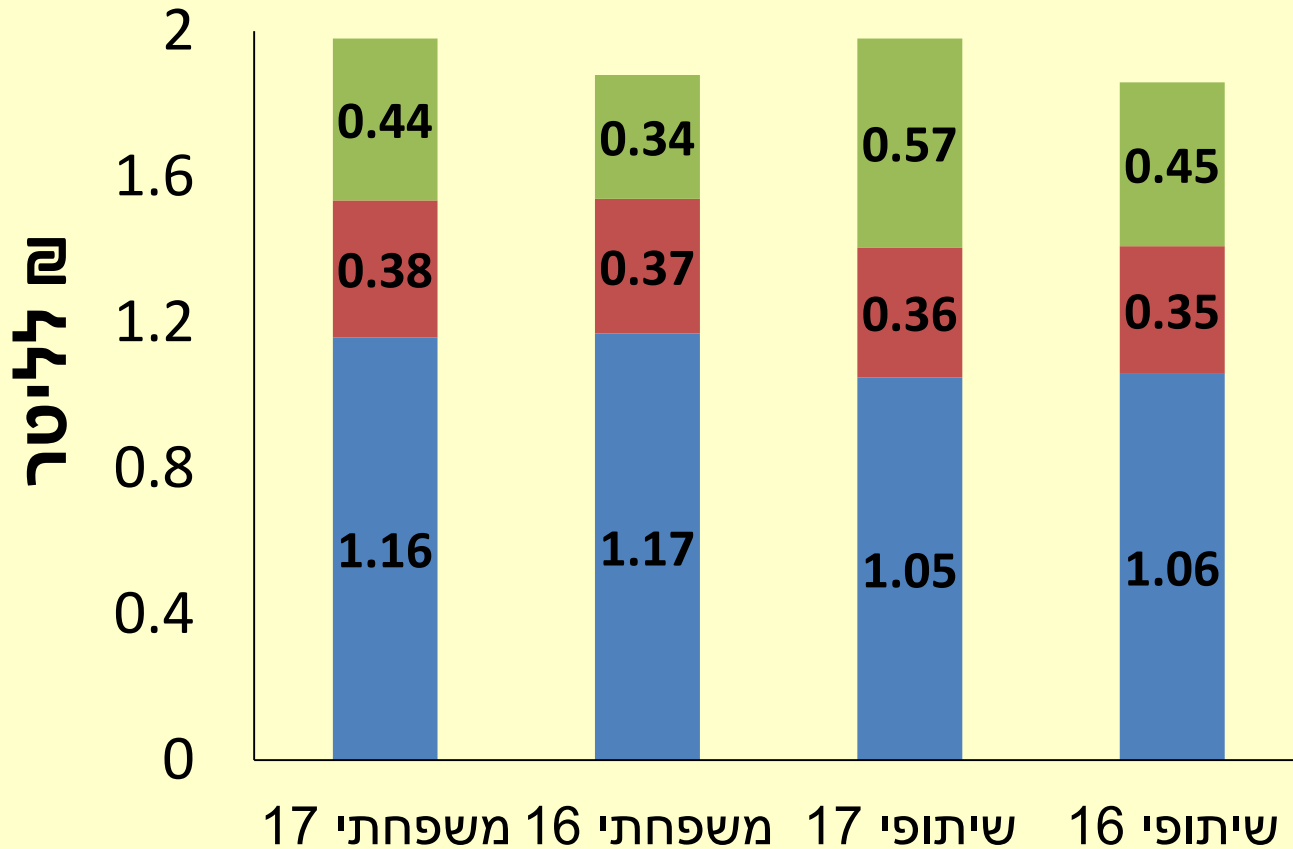
הכנסות מחלב לליטר

שיתופי 2017	משפחתי 2016	משפחתי 2017	
1.98	1.88	1.98	ממוצע
1.89	1.82	1.89	מינימום
2.02	1.99	2.06	מקסימום
0.13	0.17	0.17	הפרש

*הכנסה מחלב ללא היטל מועצה

- ההכנסה מחלב בשני המגזרים כוללת תוספת על מוצקים של כ- 4 אג' לליטר
- טווח ההכנסות לליטר גבוה יותר ברפת המשפחתית אבל הערך המינימלי זהה בין המגזרים

סיכום הוצאות ויתרה גולמית לליטר

עלייה ביתרה
גולמית ב- 10 אג'
לליטר ברפת
המשפחתית
עליה של 12 אג'
לליטר ברפת
השיתופית

■ מזון ■ חו"ש ■ יתרה גולמית

סעיף ההוצאה על חומרים ושירותים

ממוצע	מינימום	מקסימום	אחוז מההכנסה מחלב
משפחתי	0.28	0.46	19%
שיתופי	0.29	0.48	18%

הרפת המשפחתית יעילה בסעיף זה בדומה לרפת השיתופית- "יתרון לקוטן"

- עבודה עצמית

- שימוש בחומרי גלם "ממוחזרים"

- קניית ציוד משומש

סעיף ההוצאה על מזון

הפרש	ממוצע שיתופי	ממוצע משפחתי	מנת פרות (כולל יבשות)
-1.1	24.5	23.4	סה"כ ח"י ליום (ק"ג) עלות ק"ג ח"י (ש) עלות יום כלכלה (ש) ניצולת מזון (ק"ג לליטר) הוצאה על מזון לליטר (ש)

- עלות ק"ג ח"י למנת פרות גבוהה בכ- 11 אג' ברפת המשפחתית
- עלות ק"ג ח"י למנת עגלות גבוהה בכ- 4 אג' ברפת המשפחתית

סעיף ההוצאה על מזון - האם יש אפשרות אחרת?

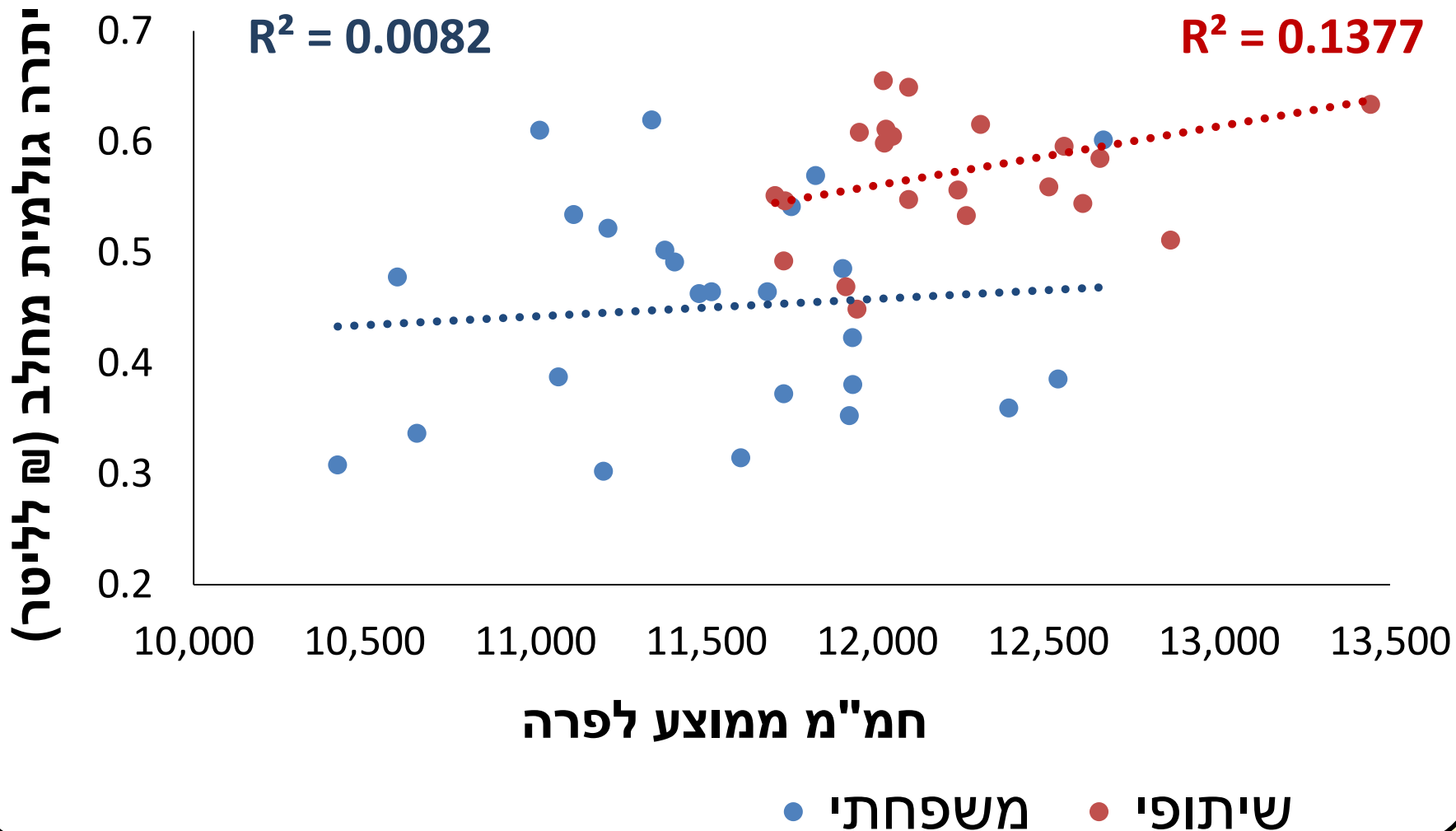
- 7 רפתות משפחתיות באזור הדרום
- מקבלות מזון ממרכז מזון אזורי בבעלות רפתנים משפחתיים
- במגזר השיתופי ההוצאה על מזון נמוכה בכ- 5 אג' לליטר ברפתות בדרום לעומת בצפון, כ- 0.95 ₪ לליטר
- בשנת 2017 סעיף ההוצאה על מזון ברפתות המשפחתיות אותן בחנו עמד על 1.00 ₪ לליטר

יתרה גולמית מההכנסה מחלב

אחוז מההכנסה מחלב	מקסימום	מינימום	ממוצע	
23%	0.62	0.30	0.44	משפחתי
29%	0.72	0.45	0.57	שיתופי
	-0.10	-0.15	-0.13	הפרש

- נקודת החולשה של הרפת המשפחתית היא סעיף ההוצאה על מזון
- נקודת החוזק של הרפת המשפחתית היא סעיף ההוצאה על חומרים ושירותים

מה משפיע על היתרה הגולמית לליטר

מה משפיע על היתרה הגולמית לליטר

הגורם הנבחן	R^2 - משפחתי	R^2 - שיתופי
תנובת חמ"מ לפרה	0.008	0.137
גובה ההכנסה מחלב		
גובה ההוצאה על מזון		
גובה ההוצאה על חו"ש		
נצילות מזון (ק"ג לליטר)		
יחס עגלות פרות		

R^2 * - אחוז השונות ביתרה הגולמית לליטר המוסבר על ידי הגורם המצוין.

סיכום

- גובה ההוצאה על מזון הינה עקב באכילס של הרפת המשפחתית
- סעיף ההוצאה על חומרים ושירותים מהווה נקודת חוזק של הרפת המשפחתית ומשקף את היתרון לקוטן
- גובה ההכנסה מחלב וסעיף ההוצאה על חומרים ושירותים בעלי השפעה משמעותית על היתרה הגולמית לליטר באופן רב יותר מאשר סעיף ההוצאה על המזון
- יש מקום לשיפור מדדי יצרנות כגון תנובות לפרה ובשיעור תמותת היונקים

תודות

- להתארגנות הרפת המשפחתית
- לרפתנים על שיתוף הפעולה
- תודה על ההקשבה